

KARAMAZOVI

„Až zanikne morálka, jako zanikají geologická období, a všechno bude dovoleno...”

ČESKÁ REPUBLIKA, POLSKO 2008

Formát: 1:2.35, Cinemascope
Délka: 100 min.
Verze: česky
Distributor: Cinemart, a.s.
Přístupnost: přístupný

Premiéra 24.dubna 2008

Producent: Čestmír Kopecký, První veřejnoprávní, s.r.o.

Koproducenti: WARSAW PACT FILM PRODUCTION, ČESKÁ TELEVIZE ČESKÁ TELEVIZE

Tvůrci:

<i>Námět</i>	F.M.DOSTOJEVSKIJ, EVALD SCHORM
<i>Scénář</i>	PETR ZELENKA
<i>Režie</i>	PETR ZELENKA
<i>Kamera</i>	ALEXANDR ŠURKALA
<i>Střih</i>	VLADIMÍR BARÁK
<i>Hudba</i>	JAN A.P. KACZMAREK

Hrají:

<i>starý Karamazov</i>	IVAN TROJAN
<i>Ivan</i>	IGOR CHMELA
<i>Aljoša</i>	MARTIN MYŠIČKA
<i>Dimitrij</i>	DAVID NOVOTNÝ
<i>Smerďakov</i>	RADEK HOLUB
<i>Grušenka</i>	LENKA KROBOTOVÁ
<i>Kateřina</i>	MICHAELA BADINKOVÁ

stránky filmu:
www.karamazovi.cz

SYNOPSIS:

Příběh se odehrává v současné Polsku. Do Krakova přijíždí skupina pražských herců v čele s režisérem hry, aby na alternativním festivalu v netradičním prostoru oceláren uvedla jevištní adaptaci Dostojevského hry *Bratři Karamazovi*, jejímž základem je vyšetřování otcovraždy.

V divadelním dramatu, nabitém emocemi - láskou, žárlivostí, nenávistí, se řeší otázky víry, nesmrtelnosti a spásy lidské duše. Na pozadí divadelní zkoušky sledujeme osudy hereckého souboru, komické příběhy herců a režiséra.

Do děje zasahuje i osobní tragédie jednoho z diváků, který projeví nezvyklé přání: poprosí herce, aby zahráli jenom pro něj. Zkouška se tak promění ve strhující představení, kdy herci vystupují pro jediného diváka.

Náhle největší drama neprobíhá na jevišti, ale v hledišti...

O FILMU:

Režisér a scenárista Petr Zelenka (autor *Knoflíkářů* /1997/, *Roku d'ábla* /2002/, *Příběhů obyčejného šílenství* /2005/ či scénáře *Samotářů* /2000/) natočil celovečerní hraný film **KARAMAZOVI**, který vznikl na motivy legendárního románu Fjodora Michajloviče Dostojevského *Bratři Karamazovi*. Petr Zelenka napsal scénář na základě dramatisace Evalda Schorma, kterou bylo inspirováno i pražské Dejvické divadlo, kde je hra *Bratři Karamazovi* uváděna již osmým rokem v režii Lukáše Hlavici a herecky v ní exceluje Ivan Trojan v roli STARÉHO KARAMAZOVA. Petr Zelenka vytvořil originální adaptaci Dostojevského, v níž nechybí typický Zelenkův humor, nadsázka a mystifikace. Svěbytnému filmovému tvaru předcházely tři verze scénáře.

KARAMAZOVI, jehož podtitul by podle režiséra Petra Zelenky mohl znít „*Žijeme jak zvířata, ale chceme se modlit*“, je dramatem o morálce, povaze člověka, lidském svědomí, vině, trestu a odpuštění. Film není jen psychologickou sondou do zpusťované ruské duše, ale reflektuje aktuální téma odpovědnosti člověka za své činy.

Realizace filmu probíhala loni v létě. Točilo se pouhých dvacet dnů, což byl pro Petra Zelenku osobní rekord.

První klapka padla 2. července a natáčení skončilo 25. července 2007.

Většina filmu vznikala v Hrádku u Rokycan, kde se nachází Železářny Hrádek - funkční fabrika soustředěná na výrobu ocele. Filmaři přes den využívali hlavní halu (tzv. úpravnu), kde si postavili pódium. Během noci (od 22 hodin až do rána) v této hale pracovali dělníci. Ve filmu vidíme prostor gigantické továrny, kde herci zkouší své představení. Stírá se zde rozdíl mezi umělci a diváky, mezi divadelní fikcí a skutečným životem. Rovněž obrazová koncepce snímku (**kamera Alexander Šurkala**, který má na svém kontě *Šeptej* či *Indián a sestřička*) je podřízena prostředí továrny. Jde o film natočený na klasickou filmovou surovinu 35 mm v širokoúhlém formátu. **Hudbu** k filmu **složil polský oscarový hudebník Jan A. P. Kaczmarek**, žijící v Americe, který byl oceněn Oscarem za film *Finding Neverland* /2004/.

Fanoušci Dejvického divadla se v případě filmové podoby můžou těšit na podobné herecké obsazení jako na jevišti. Ve snímku se představí: **Ivan Trojan, Igor Chmela, Martin Myšička, David Novotný a Radek Holub**. Ženské postavy ztvárnily **Lenka Krobotová a Michaela Badinková**, která v divadelní hře nevystupuje.

Film **KARAMAZOVI** je mezinárodním projektem. **Producent Čestmír Kopecký** spolupracuje s Petrem Zelenkou již poněkolikáté (byl producentem *Mňágy Happy-end* a *Knoflíkářů*, rovněž je podepsán jako koproducent pod *Rokem ďábla*). Za polskou stranu se **koproducentkou** stala **Karolina Ochab**. Ve štábu se na natáčení sešlo 60% Čechů a 40% Poláků. Zajímavostí je, že na „place“ byli v technických profesích zastoupeni Poláci, kteří měli zkušenost s natáčením pro slavného režiséra Romana Polanského.

SCÉNÁŘ A REŽIE:

PETR ZELENAKA

Petr Zelenka je synem scenáristů Otty a Bohumily Zelenkových. V letech 1986-1991 studoval na pražské FAMU obor dramaturgie a scenáristika.

Zde napsal scénář k povídce ve stylu Woodyho Allena *Co všechno chcete vědět o sexu a bojíte se to prožít* /1988/ a dále k televizní povídce *Nedělejte nic, pokud k tomu nemáte vážný důvod* /1991/. Oba snímky natočil jeho spolužák režisér Jan Hřebejk. V letech 1990-1991 pracoval jako dramaturg Filmového studia Barrandov. Mezi lety 1990 - 1996 byly čtyři z jeho scénářů realizovány v České televizi (v režii Zdeňky Zelenky *Svědkyňe* /1991/ a *Dva z nás* /1992/, režisér Dušan Klein je podepsán pod *Televizí* /1993/ a *Smečkou cti* /1996/). Poté si Petr Zelenka své scénáře již začal točit sám.

V roce 1996 vytvořil mystifikační hraný dokument *Mňága Happy-end* /1996/ o skupině Mňága a Žďorp, který humornou formou líčí zrod uměle sestavené kapely nezvládající hrát. Spojení filmového a hudebního světa si už předtím vyzkoušel v televizním dokumentu o kapele Visací zámek *Visací zámek 1982-2007* /1993/ a v podobném hravém duchu a nadsázce je natočen Zelenkův pozdější snímek *Rok ďábla* /2002/ o bizarním hudebním turné Jaromíra Nohavici, Karla Plíhala a skupiny Čechomor. Film vyhrál hlavní cenu Křišťálový glóbus na MFF v Karlových Varech a šest Českých lvů.

Na poli hraného filmu Petr Zelenka debutoval tragikomedií *Knoflíkáři* /1997/, autorský snímek byl oceněn čtyřmi Českými lvy a cenou Tiger na MFF v Rotterdamu. Pro režiséra Davida Ondříčka napsal scénář ke komedii *Samotáři* /2000/, o osudech osamělých třicátníků, která se stala nejúspěšnějším filmem roku a poprvé se zde na filmovém plátně představil Ivan Trojan. Ve stejném roce vznikl na zakázku německé televize krátkometrážní vtipný snímek *Powers*, znovu s Ivanem Trojanem, tentokrát v postavě kabaretního kouzelníka, který jednoho den zjistí, že má nadpřirozené schopnosti.

V roce 2001 napsal na objednávku pražského Dejvického divadla hru *Příběhy obyčejného šílenství*, za kterou získal Cenu Alfréda Radoka za nejlepší původní hru roku. Divadelní verzi o čtyři roky později převedl do stejnojmenné filmové podoby. Komedialní příběh o vztazích a absurditě každodenního života *Příběhy obyčejného šílenství* si odnesl dva České lvy.

Na zatím posledním projektu dramatu **KARAMAZOVI** /2008/ opět spolupracoval s herci z Dejvického divadla.

ROZHOVOR S PETREM ZELENKOU:

Kdysi jste prohlásil, že Vám vadí „pomíjivost divadla“. Co bylo důvodem k natočení filmu a prvním impulsem pro napsání filmového scénáře

KARAMAZOVI?

Prvním impulsem byla snaha skutečně archivovat a nějak zaznamenat představení Dejvického divadla v Praze. Přišlo mi škoda, aby za lidé za dvacet let nevěděli, jak krásně hráli Dejvičtí divadlo tenkrát, na začátku třetího tisíciletí. Přitom jsem si uvědomoval, jak je těžké divadlo zaznamenat na pevném nosiči, jakým je film nebo magnetický pásek. Velice si vážím televizních záznamů divadelních představení, ale je to většinou jen velice neúplné svědectví o představeních samotných. Proto jsem se rozhodl vytvořit kolem divadelních Karamazovů ještě jinou realitu, jiný příběh, jehož součástí budou i diváci takového představení.

Jaký byl výběr herců?

Respektoval jsem obsazení Dejvického divadla, až na malé výjimky, kdy do role KATEŘINY jsem obsadil Michaelu Badinkovou, do role LÍZY Lucii Žáčkovou a přidal roli KAPITÁNA SNĚGIROVA v podání Jana Kolaříka z brněnského Divadla Husa na provázku. A diváci zde uvidí i mého oblíbeného Ivana Trojana, kterého pro mne kdysi v Samotářích objevil David Ondříček, nebo Radka Holuba. Tihle dva jsou hlavními komiky filmu.

Film KARAMAZOVI vznikl v koprodukcí s Poláky. Proč jste přizvali ke spolupráci právě polskou stranu?

Asi před dvěma lety jsme s producentem Johnem Rileyem začali uvažovat o tom, jak takovýhle film natočit. Uvažovali jsme o koprodukcí s Německem, Ruskem nebo Polskem. V Polsku byla největší ochota ke spolupráci. Karolina Ochab, naše budoucí polská koproducentka, se přijela podívat na představení v divadle a řekla, že na takovém filmu se chce podílet, a že sežene peníze z polského filmového grantu. Z českých producentů se nám zdál nejvhodnější Čestmír Kopecký také proto, že má k divadlu vztah. Tak to celé začalo. Teprve později jsem se dozvěděl, že společníci v polské produkci je dcera slavné režisérky Agnieszky Holland. Ukázalo se, že v Polsku je pro mne paradoxně snazší sehnat peníze než zde v Čechách. Celý příběh jsem tedy zasadil do polské ocelárny, do krakowské Nové huti, kde se odehrává třeba i film režiséra Andrzeje Wajdy *Člověk z mramoru* /1976/.

Na filmu KARAMAZOVI se tedy opět setkáváte s Čestmírem Kopeckým, který byl producentem Vašich filmů *Mňága Happy-end* /1996/, *Knoflíkáři* /1997/ a koproducentem *Roku d'ábla* /2002/. Co Vám na této spolupráci vyhovuje?

Zaprvé: Má dobrý nos na projekty. Zadruhé: Nedělá svým filmům ostudu. Nebo dalo by se říci, že obecně „nedělá ostudu.“ To je víc, než se dá říct o většině producentů.

Proč jste se rozhodl realizovat dramaturgii Evalda Schorma?

Znám tři dramaturgy: Evalda Schorma, Zdeňka Kaloče a Jan Antonína Pitínského/Vladimíra Morávka. Schormova je velice přímočará, je to v podstatě taková detektivka, a proto je pro film schůdná. Doplnil jsem ji jen některými motivy z Pitínského (postava SNĚGIROVA). Znám ruský film *Bratři Karamazovi* z roku 1969 režiséra Ivana Pyrjeva, ale to je spíš ukázka starého typu filmu, s přehnaně deklamujícími herci a marnou snahou dostat na plátno „všechno“.

Proč si myslíte, že se nikdo před Vámi u nás nepokusil o natočení *Bratrů Karamazových*?

On se v českém filmu už dost dlouho nikdo nepokusil o nic, o *Bratřech Karamazových* nemluvě. Mám dojem, že ambice českých filmařů jsou strašně malé. Všichni stále mluví o tom, jak jsou nebo nejsou české filmy „úspěšné“, ale mě daleko víc zajímá, jak a zda jsou „ambiciózní“. Ale jak jsem již řekl, já se nepokusil o **KARAMAZOVI**, ale o to zaznamenat jedno malé představení jednoho malého pražského divadla. A musím tady zmínit, že velikou inspirací mi byl film režiséra Louise Malleho *Vanya on 42nd Street* /1994/.

Román F. M. Dostojevského *Bratři Karamazovi* je nabit filozoficko-náboženskými úvahami. Jaký motiv Vás z Dostojevského díla fascinuje?

Zajímá mne motiv odpovědnosti intelektuála za myšlenky, které sám hlásá a to ve společnosti, která ztratila víru v Boha a tím i základní morální instinkty. Co se stane, když ve jménu našich idejí, podle „našeho návodu“, někdo zavraždí jiného člověka? Jsme za to zodpovědní? Jednoduše řečeno: Je inteligent odpovědný za chování blbců? Dá se to aplikovat i na současnou společnost. Čeští politici a velkopodnikatelé to jsou takoví SMERĐAKOVÉ, kteří se pod pláštíkem zneužití ideje demokracie dopouštějí těžkých zločinů. A co my? Jsme za to odpovědní?

V širším kontextu je to film o rozporuplné povaze člověka.

A konec konců je to i výpověď o společnosti, kde neplatí klasická křesťanská morálka. Ale zachrání nás pak „obyčejná lidská slušnost“? Rozum nám říká, že zbavit svět veskrze zlého a špatného člověka, je dobrý skutek. Západní křesťanství oproti tomu říká, že vražda je zločin a žádný člověk nemá právo rozhodovat o životě nebo smrti jiného člověka. A to je ústřední téma **KARAMAZOVÝCH**. A i když člověk nemá přímo právo zabít, má právo si „přát něčí smrt“? To už současný zákon nepostihuje.

Pokud by jste měl pro diváky Dejvického divadla srovnat divadelní a filmovou verzi, v čem se zásadně liší?

Ať přijdou do kina a uvidí. Film je sevřenější, silnější, a také jednodušší a tím i údernější než divadlo. Je to „to“ nejlepší, co ze sebe Dejvické divadlo vydalo. Až diváci uvidí tento film, pochopí, co to znamená, když se mluví o „divadelním souboru“. V jistém smyslu to může připomínat dobře sehraanou rockovou skupinu.

Fanoušci filmů Petra Zelenky budou od dalšího snímku očekávat oblíbené mystifikace, bizarnosti, úchyvky, hlášky, nadsázku a humor. Dá se to vše vtěsnat i do Dostojevského?

Hláška je tam jen jedna: „Vzkřísil jsi mě!“ Ale protože se nedá vyslovit, asi nezlidoví. To ostatní tam samozřejmě je. Dostojevskij byl veliký podivín, kam se na něj hrabu.

Ve filmu se objeví informace o pravnučkovi Dostojevského, který dělá řidiče tramvaje v Petrohradu. Nepátral jste při psaní scénáře po skutečných žijících příbuzných Dostojevského?

Ne. Zde cituji dokumentární film Pawla Pawlikowského, v Anglii žijícího Poláka, který tak krásně shrnuje kulturní dějiny Evropy posledního století.

Proč jste zvolil jako prostor pro natáčení tovární halu - omezený prostor s minimem rekvizit?

Příběhy obyčejného šílenství /2005/ byl film z letištního skladiště. **KARAMAZOVI** jsou filmem z oceláren. Industrie mne vždy přitahovala. A **KARAMAZOVI** evidentně

do továrny patří. Je zajímavé, že se v Čechách již netočí filmy z dělnického prostředí, z továren. Možná je to technicky příliš náročné, možná příliš drahé. Ale každopádně je to škoda. Stejně jako to, že katolická církev nedovoluje točit v kostele. Za padesát let zjistíme, že nevíme, jak vypadala česká továrna a český kostel na přelomu tisíciletí.

Co Vás na natáčení mile překvapilo?

Byl jsem nadšený z toho, že se podařilo uvést do chodu skutečně mezinárodní filmový štáb. V našem případě nešlo o formální koprodukcí, jak tomu většinou bývá, ale o štáb složený ze 40% z Poláků a 60% z Čechů, s herci z obou zemí. Myslel jsem, že to nebude fungovat, ale právě naopak, byl to nakonec nejrychlejší štáb, jaký jsem kdy zažil. Natočili jsme film za 20 dní, což je můj rekord. Je pravda, že z polské strany jsme měli například osvětlovače a grip, kteří točí s režisérem Romanem Polanskim. A ono je to na těch lidech poznat. Tak dobré maskérky jsem také nikdy nezažil. To, že maskovaly perfektně herce, bylo samozřejmost. Ale to, že je také po dlouhém čekání psychologicky připravovaly na záběr, dávaly jim speciální masáže tváří a pouštěly relaxační hudbu, na to nebyli připravení ani herci sami. Mimochodem herci byli dalším příjemným překvapením.

Jste scenáristou a režisérem v jedné osobě, jaké to má výhody a nevýhody při natáčení?

Při natáčení už to má samé výhody. Nevýhody tohoto sloučení profesí spadají do fáze psaní scénáře: tam se sám zbytečně cenzuruji. Píšu prostě jen takové scénáře, o kterých se domnívám, že bych je dokázal natočit. To je obrovské omezení. Také nedokážu realizovat svoje projekty tak často. Napsání a zrežirování filmu mi trvá minimálně tři roky.

Jaká je obrazová koncepce snímku?

S kameramanem Alexandrem Šurkalou jsme od začátku věděli, že film musí být technicky perfektní, abychom předešli tomu, co by si někdo snad mohl myslet: že to bude usmolená divadelní adaptace z ateliéru, natočená na video za pár dnů. Výsledkem je obrazově krásný a bohatý film v širokoúhlém formátu, stylově čistý. Saša odvedl skvělou práci, toho si není možné nevšimnout.

Hudbu k filmu Vám složil Jan A. P. Kaczmarek, polský oscarový hudebník (Oscar za film *Finding Neverland* /2004/), žijící v Americe. V lednu tohoto roku jste ho navštívil v USA a byl jste v nahrávacím studiu přítomen vzniku hudby pro film *KARAMAZOVI*. Jak reagoval Jan A. P. Kaczmarek na projekci pracovní verze filmu *KARAMAZOVI*?

Jan Kaczmarek byl z filmu nadšený. To byl také hlavní důvod, proč s námi spolupracoval. Doma jsem Jana a jeho ženu přistihl, jak spolu mluví některými dialogy z *KARAMAZOVÝCH*. Myslím, že se jim nejvíce líbily herecké výkony. Říkali, že v Americe už tak dobře nikdo nehraje.

Pokud by jste měl charakterizovat snímek *KARAMAZOVI*, jaký je to film?

Hodně emotivní, napínavý a silný film s nejlepšími herci, kteří v současné době v Čechách hrají. Nic víc a nic míň. Jsou to silná slova, ale mohu si je dovolit, protože zde, u jako jediného ze svých filmů, nejsem výhradním autorem scénáře a nechválím tedy práci svoji, ale práci druhých. Jsem pouze adaptátorem geniální předlohy a pokračovatelem toho, co na jevišti tak skvěle zrežiroval Lukáš Hlavica. Můj příspěvek spočívá snad jen v tom, že jsem rozpoznal potenciál tohoto textu a tohoto představení a přesvědčil pár desítek lidí, aby tomu věnovali svůj čas a energii.

Jaké máte další filmové plány?

Od prosince loňského roku píšu film o filmovém průmyslu. O přátelství podvodného mladého producenta a devadesátiletého režiséra, kterého všichni mají za mrtvého, ale který ještě vstane z mrtvých a řádně všem zkomplikuje život. Bude to portrét jednoho filmaře, takového Otakara Vávry nebo Jiřího Weisse.

IVAN TROJAN (STARÝ KARAMAZOV)

Divadelní a filmový herec, člen Dejvického divadla, kde za titulní roli *Oblomova* /2000/ získal cenu Thálie.

Vystudoval DAMU v Praze. Pro filmové plátno ho objevil režisér David Ondříček, který ho v 35 letech obsadil do postavy chirurga v komedii *Samotáři* /2000/, k níž napsal scénář Petr Zelenka.

Je nositelem čtyř Českých lvů za herecké výkony ve filmech: *Smradi* /2002/ režiséra Zdeňka Tyce, *Musím Tě svést* /2002/ režisérky Andrey Sedláčkové, *Jedna ruka netleská* /2003/ v režii Davida Ondříčka a naposledy byl oceněn za hlavní roli v dramatu režiséra Jiřího Vejdělky *Václav* /2007/. V letošním roce byl v čtenářské anketě iDNES vyhlášen za nejoblíbenějšího současného českého herce.

S režisérem Petrem Zelenkou spolupracoval na krátkometrážním humorném snímku *Powers* /2000/ a na komedii *Příběhy obyčejného šílenství* /2005/. Rovněž si zahrál v divadelní verzi *Příběhů obyčejného šílenství* /2001/ v Dejvickém divadle, kde je uváděna i další hra Petra Zelenky *Teremin* /2005/ o pozoruhodném hudebním vynálezcovi thereminu opět s Ivanem Trojanem v hlavní roli.

Dále si zahrál v pohádce Jiřího Stracha *Anděl Páně* /2005/, v komedii Jana Hřebejky *Medvídek* /2007/ nebo populárních televizních seriálech režiséra Antonína Moskalyky *Dobrodružství kriminalistiky* /1989/ a *Četnické humoresky* /2001/.

ROZHOVOR S IVANEM TROJANEM:

Popište ve stručnosti charakter Vaší postavy STARÉHO KARAMAZOVA.

Zhýralec, prostopášník, zlý šašek, nevyzpytatelný s velkým talentem využít vše ve svůj prospěch, žít na cizí účet a hlavně dokonale se postarat o své záležitosti - především ty majetkové, i za cenu ztrát, ale jen pro ty ostatní. Komediantství dohnané často až do absurdity a nesmyslu, které dokáže i pobavit, tedy ty cyničtější a otrlejší diváky. Setkání se STARÝM KARAMAZOVEM jen na vlastní nebezpečí.

Může být tato „komická“ postava cynika a prostopášníka v něčem sympatická?

Petr tvrdil, když mě viděl na divadle, jak to hraji, že lidem je mě na konci po smrti trochu líto a podle něho by to tak nemělo být. Prý bych měl být více zlý. Ale já si to tak úplně nemyslím.

Jakou to znamená pro herce příležitost zahrát si STARÉHO KARAMAZOVA?

Herectví jako takové je hra a tenhle STARÝ KARAMAZOV je velký hráč. Zahrát si takového velkého hráče s tak rozmanitým charakterem, postavu zlého klauna, je nádherná příležitost.

Čím se Vaše filmová postava liší od divadelního pojetí v nastudování Dejvického divadla?

Nic zásadního se neměnilo, snad kostým prošel největší změnou. Navíc ve filmu hraji částečně sám sebe, Ivana Trojana herce, který zde hraje STARÉHO KARAMAZOVA a

ČERTA.

Jak už bylo řečeno, Petr chtěl, aby má filmová postava STARÉHO KARAMAZOVA byla ve srovnání s divadelním představením ostřejší a zlejší.

Co Vás fascinuje na Dostojevského románu *Bratři Karamazovi* a jak reagují diváci na uvedení hry, kterou v dramatinzi Eivalda Schorma a v režii Lukáše Hlavici uvádíte v Dejvickém divadle již osmým rokem?

Všechny otázky, které si citlivější člověk za svůj život položí, jsou v tomto románu obsaženy. Hlavně otázka o smyslu našeho bytí na tomto světě, a to z různých úhlů pohledu a přes různé charaktery. Osm let máme stále vyprodáno, tak nepředpokládám, že k nám chodí jen tak ze slušnosti.

Petr Zelenka o souboru Dejvického divadla prohlásil, že hrajete jako „dobře sebraná rocková skupina“. V čem tkví profesionální sladěnosta vašeho souboru - síla vaší karamazovské rodiny?

Jsme skupina poměrně talentovaných lidí, kteří spolu rádi dělají divadlo. Za ta léta, co spolu hrajeme, se známe natolik, že víme, co jeden od druhého můžeme očekávat, ale zároveň se ještě pořád umíme překvapovat i po těch deseti letech, a to je u dobré rockové kapely podobné.

Pokud zavzpomínáte na natáčení filmu *KARAMAZOVI* v prostoru tovární haly, co se Vám vybaví?

Špína, sajrajt ve vzduchu, děsný horko od slunce a světla, i z kostýmů. Dlouhé směny, protože jsme měli málo natáčetých dní. A tohle všechno Dostojevskij potřebuje. Bylo to mile obtížné natáčení.

Již poněkolkáté se setkáváte se scenáristou a režisérem Petrem Zelenkou, jak probíhala spolupráce na filmu *KARAMAZOVI*?

Narozdíl od předchozích věcí, které jsme s Petrem dělali (*Powers, Příběhy obyčejného šílenství*, na divadle *Teremin*), Petr vždy přinášel nedokončený tvar, který s námi konzultoval a pak ho společně s námi na zkouškách dotvářel. V případě filmu *KARAMAZOVI* byly divadelní texty dané a škrty si dělal Petr víceméně sám. Věci, které Petr přidal, nám dával přečíst a kdo k tomu měl nějaké připomínky, tak mu je řekl a on je buď zapracoval anebo ne. Ale tím to končilo. Před natáčením jsme si s Petrem procházeli škrty s vysvětlením a zdůvodněním, proč některé scény změnil či přepsal. Měli jsme deset dní zkoušek přímo v prostoru továrny, které byly určeny nám hercům, režisérovi a kameramanovi, abychom stihli film za dvacet dnů natočit.

Petr Zelenka, jaký je typ režiséra?

Petr je výborný ve fázi přípravy, je velmi otevřený, tolerantní, ždímá z herců, co se dá. Zároveň tam cítím velkou spřízněnost a vzájemnou potřebu. Ve chvíli, kdy se začíná točit, je Petr více diktátorštinější, není už tak otevřený ani určitým změnám, ale je to tím, že má jasnou režisérskou představu, jak to má vypadat a na natáčení není tolik času, aby se věci měnily.

Vymysleli jste nějakou filmovou situaci s Petrem Zelenkou společně?

Byly situace, které jsme společně domyslely. Určitě by se našly i věci, které se vymyslet ještě daly, ale už pro ně nebyl na natáčení čas. Tento film byl lehce atypický v přípravě. Celkově to bylo velmi náročné, řekl bych až na dřeu, ale ve výsledku to fungovalo všechno dohromady.

Proč by měli jít diváci do kina na film *KARAMAZOVI*?

Napadají mě tato jména: Zelenka, Dostojevskij, Dejvické divadlo, Schorm, Hlavica. Já bych na to určitě šel, co chcete víc. Těšit se můžete na mnohohrstevnatý scénář, podpořený skvělou režii, nádherné obrázky díky kameře Saši Šurkaly a výborné herecké výkony.

IGOR CHMELA (IVAN)

Vystudoval DAMU v Praze, poté byl členem souboru v Národním divadle, posléze divadla Dejvického. Od roku 2002 je v angažmá pražského Divadla Na zábradlí. Na poli filmu debutoval v komedii režisérské dvojice Pavla Göbla a Romana Švejdy *Ještě žiju s věšákem, plácačkou a čepicí* /2005/. Dále si zahrál v psychologickém dramatu Roberta Sedláčka *Pravidla lži* /2006/, v komedii Davida Ondříčka *Grandhotel* /2006/ či naposledy v tragikomedii Alice Nellis *Tajnosti* /2007/. Je znám též z televizního seriálu *Ordinace v růžové zahradě* /2005/.

ROZHOVOR S IGOREM CHMELOU:

Jak byste charakterizoval svoji postavu Ivana, kterou ve filmu hrajete?

Ivan je intelektuál, programový ateista, který si rozumově vystavěl konstrukci, jejíž pomocí se bouří proti Bohu a na jejímž základě dochází k přesvědčení, že vše je dovoleno.

Uvízne ovšem v pasti vlastní teorie a rozum mu už nedokáže najít východisko ze situace, kterou svým intelektuálním postojem zapříčinil. Nakonec zešílí. Tolik ve zkratce. Co se jeho charakteru týče: je poměrně nevyrovnaná osoba. Je to přemýšlivý, nešťastně zamilovaný a chudý mladík, který o sobě nerad mluví.

Je Vám tato postava ve své racionalitě a intelektuálním pohledu na svět něčím osobně blízká?

Jeho důslednost vzbuzuje zároveň obdiv i odpor. Myslím, že nejsem tak radikální, abych dospěl k názoru, že není-li Boha, pak je vše dovoleno. Párkrát jsem si už myslel, že jsem přišel na podstatu „všehomíra“, ale nikdy to netrvalo moc dlouho - většinou to opadlo krátce po probuzení v „pangejtu“. V podstatě tam, kde IVAN už udělal tečku, já mám stále spoustu otazníků.

V traileru k filmu *KARAMAZOVI* zazní: „Všichni jsme *KARAMAZOVI*“. Co Vás na Dostojevského hře fascinuje?

Román Dostojevského je tematicky tak mohutné dílo, že teoretikové ho mohou rozebírat donekonečna. Fascinující je to, jak Dostojevskij vtěluje v podstatě filozofické otázky do lidských příběhů svých postav. Je otázka, co vše může být aktuální pro dnešního diváka a nakolik se liší dnešní divák od diváka z dob Dostojevského. Samotný fakt, že ovládáme nanotechnologie nás nezabývá odpovědností za naše názory a skutky. Navíc román byl inspirací pro několik dramatizací i pro film, jehož příběh se odehrává v současnosti.

Pokud by jste měl srovnat divadelní a filmovou postavu, v čem je jiná?

Zásadně tím, že na divadle hrají postavu IVANA, kdežto ve filmu navíc herce, který hraje IVANA. Na divadle hrajeme hru, ve filmu je to zkouška divadelní hry, ze které se postupně stává představení.

Kdy jste poprvé začali s Petrem Zelenkou hovořit o filmu *KARAMAZOVI*?

Kdy přesně mě Petr oslovil, to si už nepamatuji. Ale vzpomínám si, jak nás pozval k sobě domů, kde jsme společně diskutovali o jeho scénáři a o tom, jak ve filmu zahrát divadlo, které hrajeme v Dejvickém. Role ve filmu nám Petr v počátku nabídl takříkajíc hromadně. Skoro všichni z dejvického představení v tom filmu hrajeme a byl jsem rád, že se toho mohu zúčastnit. Nebyl jediný důvod, proč takovou nabídku odmítnout.

Co bylo na natáčení nejnáročnější?

Asi nejobtížnější se zdál převod divadelních prostředků do filmového jazyka, ale díky dobrému scénáři a Petrovým režisérským zkušenostem z filmu i z divadla se to myslím povedlo. Prostředí továrny se pro příběh *KARAMAZOVÝCH* náramně hodí. Vše je tam velké, různé mašiny a pece, háky. Člověk sám se v tom kolosu ztrácí a nemůže odtamtud odejít, aniž by se nezašpinil.

Na natáčení jste hodně fotil, díky tomu vznikla kvalitní dokumentace z natáčení, neláká Vás v budoucnu věnovat se profesionálnímu fotografování?

Fotografování je můj koníček a v současné době hodně fotím kamerou obscurou, což je natolik prehistorická technika, že uživit se tím, je asi nemožné. Dnes jsou foťáky v každém mobilu, fotit může každý, ale málokdo se tím dokáže uživit. Tužku a papír má k dispozici také kdekdo, ale neznamená to, že každý může být spisovatelem, dramatikem nebo scenáristou... Takže zůstávám u herectví.

Film vznikl jako koprodukční projekt s Poláky, jak se Vám spolupracovalo s polskou stranou?

Pro mne bylo velice milé setkání s Andrzejem Mastalerzem (postava ÚDRŽBÁŘE). Ve filmu spolu máme dialog v polštině. Pocházím z Ostravy a s polštinou jsem byl skrze televizi v kontaktu často, takže mě potěšilo, že jsem znalost polštiny mohl po letech oprášit, jak v hospodě, tak dokonce i na plátně, to byla má osobní radost. Kdyby nic, alespoň je pro mé potomstvo zaznamenáno, že jsem uměl polsky. Pokud ovšem nenastane změna režimu a film nepůjde do trezoru.

Jak Petr Zelenka vychází s herci?

Petr je neagresivní člověk i režisér, po celou dobu natáčení byl poměrně v klidu, přestože čas na natočení filmu byl trochu šibeniční. Před samotným natáčením jsme poctivě zkoušeli přímo v prostoru továrny a společně jsme museli reagovat na vše, co takové prostředí přináší. To bylo poměrně dobrodružné. Zažili jsme spoustu legrace a jeden ošklivý úraz, naštěstí s dobrým koncem.

Na čem právě teď pracujete?

Převážně pracuji v divadle Na zábradlí, kde právě pracujeme na nové inscenaci, která se jmenuje *Komplic*. Hru napsal Friedrich Dürrenmatt a kromě jiného pojednává o prorůstání organizovaného zločinu do státní sféry. Moje filmové plány závisejí na tom, jestli mi někdo nabídne práci ve filmu. Mám štěstí, protože mě oslovil režisér Robert Sedláček v souvislosti s jeho novým filmem a nedávno i režisér Zdeněk Tyc. Je možné, že budu hrát i ve filmu režiséra Marka Najbrta.

MARTIN MYŠIČKA (ALJOŠA)

Vystudoval pražskou DAMU. V současné době je členem Dejvického divadla, kde hraje ve hrách Petra Zelenky *Příběhy obyčejného šílenství* /2001/ a *Teremin* /2005/. Ve filmu se objevil ve snímcích režiséra Davida Ondříčka *Šeptej* /1996/ a *Jedna ruka netleská* /2003/. V televizi jsme ho mohli vidět např. v dramatu Andrey Sedláčkové *Můj otec a ostatní muži* /2003/, v seriálu *Černí baroni* /2003/ nebo v dramatu Jiřího Stracha *Operace Silver A* /2007/.

ROZHOVOR S MARTINEM MYŠIČKOU:

Představte svoji postavu ALJOŠI.

ALJOŠA je nejmladší z bratrů, který podle slov STARÉHO KARAMAZOVA se dal k mnichům. Je to člověk, který je schopen soucitu, umí druhé vyslechnout a přitom nikoho neodsuzuje a asi také proto se mu každý svěřuje, a to i s tím, co by rozhodně nikomu jinému neřekl. ALJOŠA je velmi zbožný a touží po světě, ve kterém „síla srdce způsobí, že se budou všichni milovat“. Každým okamžikem je mu ale stále více zřejmé, že to je pouze nedostížitelný ideál.

Je Vám tato postava ve své pokoře a víře něčím blízká?

ALJOŠA se na konci příběhu rozhodne odložit sutanu. Jak sám říká: „odcházím z kláštera a přede mnou je život. Bojím se ho, protože jsem také Karamazov“. Uvědomuje si, že se už nemůže zavřít za jeho zdi, aby mohl v klidu spočinout v meditaci, protože už ví, že by to byl útěk před reálným životem, útěk před sebou samým. Vykračuje vstříc světským radostem a starostem a klade si otázku, zda je možné žít takový život, a přitom nerezignovat na jeho duchovní kvalitu.

V traileru k filmu *KARAMAZOVI* zazní: „Všichni jsme *KARAMAZOVI*“, jak si tuto větu vykládáte?

Větu: „Všichni jsme *KARAMAZOVI*“ chápu tak, že všichni do jednoho jsme lidé z masa a krve. Všichni máme v sobě temná zákoutí chťiče, vášní a odmítaných stránek svojí bytosti. A je jen na nás, jak s tím naložíme. Zda se necháme vláčet vlastními stíny v bláhové naději, že to, co není vidět, neexistuje nebo si na ně vědomě „posvítíme“ a pokusíme se je kultivovat a integrovat do svého já.

Odlišuje se Vaše divadelní a filmová postava?

V divadle mám větší svobodu postavu hrát tak, jak se to v ten večer urodí. Ve filmu je to jinak, scény se točí po jednotlivých záběrech, mnohdy na přeskáčku, něco odpadne ve střihu. Záleží na pohledu kamery, výběru záběrů, střihu a to všechno může vyznění postavy dost pozměnit. Stručně řečeno: při filmování nabízím režisérovi „materiál“, který pak on použije podle své představy.

Všichni jsme také oproti divadelní inscenaci omezeni délkou budoucího filmu, a proto není možné, aby se všechny scény, témata z představení dostala i na plátno. Je tedy nutné celou hru i jednotlivé postavy zhustit, aby to bylo kratší a přitom tam bylo všechno.

Výrazový jazyk filmu je ale na druhou stranu více obrazový, umožňuje větší zkratku, takže já doufám, že se nám to pod vedením Petra Zelenky a Saši Šurkaly snad povedlo.

Proč jste se rozhodl hrát ve filmové verzi?

Celý projekt rozhýbal Petr, když chtěl původně „pouze“ zaznamenat divadelní inscenaci Lukáše Hlavici na film. Takže od první chvíle mi přišlo samozřejmé, že bych v tom měl hrát, chtěl jsem v tom být, protože jsem již s ALJOŠOU srostlý. Naopak

by mne asi dost bolelo, kdyby se Petr rozhodl do té role obsadit někoho jiného. Petr scénář postupně upravoval a zvolil princip divadla ve filmu, prolínání dvou světů, Karamazovů a generální zkoušky divadelního souboru na festivalu v Polsku. To se mi jevilo jako velmi zajímavé a zároveň dost riskantní. Před vlastním natáčením jsme měli možnost zkoušet a především tu „přidanou“ část scénáře Petr dotvářel do poslední chvíle. Myslím si, že tím film získal další zajímavý rozměr. Nejenom že divák bude mít možnost ponořit se do děje divadelní inscenace, ale uvidí i „realitu“ herců, kteří vstupují a vystupují ze svých rolí. Obě roviny se tím vzájemně posilují a dávají divákovi možnost pocítit kouzlo divadla a zároveň sugesci filmové reality.

Jak by jste zhodnotil natáčení v prostoru tovární haly?

Natáčení pro mě mělo tři základní aspekty. Za prvé jsem pracoval s lidmi, které většinou dobře znám a je pro mě radost s nimi spolupracovat. Za druhé, měli jsme na vlastní natáčení pouze dvacet dnů, takže bych to přirovnal k běhu na osm set metrů, což je trať, kdy závodníci musí prakticky celou dobu sprintovat a přitom je to na sprint „strašně dlouhý“. A za třetí, ještě před první klapkou jsme intenzívně zkoušeli, což je pro filmování v našich podmínkách dosti neobvyklé, ale pro ten již zmíněný sprint to byl ten nejlepší trénink.

Jak se Vám pracovalo s filmovými partnerkami s Lenkou Krobotovou, se kterou hrajete ve hře *Bratři Karamazovi* a s Michaelou Badinkovou?

S Lenkou Krobotovou spolu hrajeme v několika inscenacích v divadle, takže se výborně známe a natáčení bylo tak říkajíc v pohodě. Michaela Badinková zapadla do karamazovské rodiny naprosto přirozeně a setkání s ní bylo příjemné.

Film vznikl jako koprodukční projekt s Poláky, bylo to na natáčení znát?

Určitě, všichni osvětlovači, maskérky a samozřejmě někteří herci byli z Polska, tak jsme si mohli dosyta užívat jazykového guláše. Někdy bylo jednodušší komunikovat anglicky, i když to platilo jen v prvních dnech, pak už jsme pochytily pár důležitých slov. Spolupráce s polskými kolegy byla příjemná a zároveň velmi profesionální, protože to byli profíci na svém místě s „hollywoodskými“ zkušenostmi.

Jak probíhalo natáčení pod vedením Petra Zelenky?

S Petrem se znám dlouho a již jsme spolupracovali na dvou inscenacích, takže víme jak na sebe. Je skvělé, že můžeme spolu otevřeně komunikovat.

Petr při zkoušení provokuje herce k tomu, aby nabízeli nápady k napsanému textu, a on má ten dar oddělit zrno od plev a zakomponovat to nejlepší, co se urodí, do textu hry nebo scénáře filmu.

Proč se vypravit na film *KARAMAZOVI* do kina?

Diváci se můžou těšit na divadlo ve filmu, na Dostojevského i Zelenku, na výborné herecké výkony a na krásnou ocelárnu.

Jaké máte filmové plány a zda do nich patří i Petr Zelenka?

Mám v plánu natočit velmi náročnou, ale zároveň krásnou a zajímavou roli v jednom skvělém filmu, ale jestli bude mít takový plán někdo z tvůrců se mnou, to je ve hvězdách. Jinak stále pracuji v Dejvickém divadle, které považuji za svůj herecký domov. Nedávno jsme zde uvedli Dostojevského *Idiota*, takže nás tento autor rozhodně neopouští. Začal jsme pracovat se studenty na DAMU, což je pro mne velká výzva „podívat“ se na divadlo z druhé strany. Chtěl bych se také pokusit o divadelní režii.

O další spolupráci s Petrem Zelenkou v tuto chvíli nevím, ale pokud se mu již nějaká rýsuje, budu tomu velmi rád. Také doufám, že se blíží doba, kdy Petr do Dejvic znovu zavítá, aby mohl po *Příbězích obyčejného šílenství* a *Tereminovi* dokončit svůj, ale i náš všech společný hatrick.

DAVID NOVOTNÝ (DIMITRIJ)

Absolvent Státní konzervatoře v Praze. Od roku 1988 člen Dejvického divadla, kde vytvořil mimo jiné roli v Zelenkově hře *Teremin* /2005/. Ve filmu debutoval v roce 1986, ale zásadní hereckou příležitost mu nabídl režisér Jan Svěrák ve válečném dramatu *Tmavomodrý svět* /2001/. Poté se objevil např. v komedii Jakuba Sluky *Non Plus Ultras* /2004/, v psychologickém dramatu Roberta Sedláčka *Pravidla lži* /2006/ nebo naposledy v komedii Vladimíra Michálka *O rodičích a dětech* /2007/. Zahrál si také v televizních filmech režiséra Karla Kachyni *Kožené slunce* /2002/ a *Cesta byla suchá, místy mokrá* /2003/.

ROZHOVOR S DAVIDEM NOVOTNÝM:

Hrajete postavu DIMITRIJE, jaký je to typ muže?

Nejstarší syn svého otce, prostopášník, alkoholik. V podstatě čestný chlap, ale jak jde o ženy, mozek se stane menším. Řídí se svými pudry. Věci dělá naplno, naplno miluje i nenávidí...

Je Vám tato postava ve své živelnosti něčím blízká?

Asi snad tou pudovostí a cholerickou zbrklostí, ale fakt je, že kdybych si měl z bratrů vybrat, po Míťovi sáhnu vždycky, takže toho možná bude víc, než si připouštím...

V traileru k filmu *KARAMAZOVI* zazní: „Všichni jsme KARAMAZOVI“. Jakou karamazovskou vlastnost považujete za aktuální pro dnešního diváka?

Možná nebezpečnou manipulaci s tím, o čem jsme přesvědčeni, že je pravda.

Pokud by jste měl srovnat divadelní a filmovou postavu, v čem se liší?

Na divadle hrají jenom Míťu, ve filmu mi přibude ještě role sebe sama.

Chodil se Petr Zelenka na vás koukat do Dejvického divadla na hru *Bratři Karamazovi* a kdy s vámi začal hovořit o projektu?

Chodil celkem dost, konzultoval s námi scénář, v tom je jedinečný, ale kdy to vypuklo? To ví lépe někdo s pamětí.

V čem Vás zaujal scénář Petra Zelenky, že jste se rozhodl roli přijmout?

Byl bych opravdu velmi nerad, kdyby roli, která se jmenuje David Novotný, hrál někdo jiný.

Jaký to byl pocit točit v prostoru tovární haly?

Celý natáčení bylo pro mne jedno z nejnáročnějších, vedro, spěch, důraz na koncentraci a samozřejmě poměrně depresivní prostředí železáren.

Jak se Vám na natáčení spolupracovalo s polskými kolegy?

Šišlají...

A jak s Petrem Zelenkou?

Spojení Zelenka-Dejvické divadlo už je v podstatě druh manželství.

Na co se diváci můžou těšit ve filmu *KARAMAZOVI*?

Na spojení klasiky a civilu...na přesah románu do současnosti...

RADEK HOLUB (SMERĐAKOV)

Ve čtvrtém ročníku opustil DAMU a začal hrát v divadelním spolku Kašpar, kde ztvárnil roli *Cyrana*. Na výzvu režiséra Petra Lébla přešel do Divadla Na zábradlí, kde vynikal v několika jeho hrách (například v *Rackovi* či muzikálu *Cabaret*). Vytvořil mnoho televizních a filmových rolí. Na půdě filmu exceloval u Karla Kachyni v dramatu *Kráva* /1994/. Objevil se v příběhu Jaromila Jireše o lásce, tanci a smrti *Učitel tance* /1995/, v dramatu Petra Václava *Marián* /1996/ či v dílech Hynka Bočana natočených v roce 1997 podle předloh spisovatele Jiřího Stránského *Bumerang* a *Zdivočelá země* (představil se i ve stejnojmenném úspěšném televizním seriálu). Dále si zahrál v osobitě Švankmajerově pohádce *Otesánek* /2000/ nebo v Ondříčkově komedii *Jedna ruka netleská* /2003/. V současné době vystupuje např. v Městských divadlech pražských (MDP) v divadle Rokoko ve hře *Plný kapsy šutrů*.

ROZHOVOR S RADKEM HOLUBEM:

Představte svoji postavu SMERĐAKOVA, kterou jste zde ztvárnil.

Je to takový ďábel - pokušitel.

Scenárista a režisér Petr Zelenka o Vaši postavě prohlásil, že spolu s Ivanem Trojanem jste hlavními komiky filmu, co vy na to?

Ano, je to tak.

Vaše postava trpí epilepsií, má epileptické záchvaty. Připravoval jste se na tuto svou roli s odborníky, např. zda jste konzultoval tuto nemoc s lékaři?

Ne, je to moje a režisérovo ztvárnění.

V traileru k filmu *KARAMAZOVI* zazní: „Všichni jsme *KARAMAZOVI*“. Jaký motiv z Dostojevského hry považujete za podstatný?

„Ďábel zápasí s Pánem Bohem a dějištěm jsou lidská srdce“.

Porovnejte divadelní a filmovou postavu, je v něčem rozdílná?

V ničem, co se týká charakteru postav a ve všem, co se týká kostýmů.

Proč jste se rozhodl hrát ve filmu Petra Zelenky?

Hlavně proto, že tuto roli hrají v Dejvickém divadle a taky proto, že scénář byl zajímavý.

Jak probíhalo natáčení v prostoru tovární haly?

Celé natáčení proběhlo v pohodě a v tovární hale to bylo dost obtížné.

Pokud by jste měl divákům doporučit film *KARAMAZOVI*, z jakého důvodu?

Věřím, že každý, kdo se o Dostojevského zajímá, bude překvapen. A myslím, že to je dobrá příležitost pro mladé lidi, kteří Dostojevského nemusí nebo neznají, se s Dostojevským seznámit.

LENKA KROBOTOVÁ (GRUŠENKA)

Vystudovala DAMU v Praze, v současné době je členkou Dejvického divadla, kde ztvárnila role v Zelenkových hrách: *Příběhy obyčejného šílenství* /2001/ a *Teremin* /2005/. Ve filmu se objevila v romantickém dramatu režiséra Miloslava Luthera *Útěk do Budína* /2002/, v komedii Davida Ondříčka *Jedna ruka netleská* /2003/ a v roce 2005 v černé komedii Petra Vachlera *Doblba!*. Ve stejném roce vytvořila hlavní roli u debutujícího Julia Ševčíka v dramatu o lásce *Restart*. Naposledy jsme ji mohli vidět v televizním seriálu režiséra Hynka Bočana z prostředí vrcholového hokeje *Poslední sezóna* /2006/.

ROZHOVOR S LENKOU KROBOTOVOU:

Prozradte něco více o charakteru Vaší postavy GRUŠENKY.

GRUŠENKA má ve své původní podstatě ve filmu (na rozdíl od předlohy i divadelního zpracování) daleko menší prostor, ale o to zajímavější bylo nahlížet na její rozporuplné „torzo“ skrz Zelenkův scénář, který nám mimo jiné nabídl i pohled na sebe samé - jako jednotlivce i partu herců zasazenou do určitého prostředí a okolností.

Vlastně jsem měla možnost zkoumat určité styčné body mezi Lenkou a GRUŠENKOU, které se prolínají.

Je Vám tato postava ve své vášnivé povaze něčím blízká?

Určitě. Mám sklon pouštět emoce hodně ven. Pracovat s vášní v různých podobách je pro herečku snad vždycky vzrušující. Je ale pravda, že tady jsme se v rámci prostoru a času trochu tlumili. Petr chtěl, aby některé momenty zůstaly víc pod pokličkou a myslím, že to bylo dobře. Je mi blízká i její netrpělivost a zvědavost.

V traileru k filmu KARAMAZOVI zazní: „Všichni jsme KARAMAZOVI“. Jaký motiv z Dostojevského dramatu je pro Vás zásadní?

Často si vzpomenu na citát z románu, na který jsme narazili už při zkoušení: „to Dábel zápasí s Bohem a bojištěm jsou lidská srdce...“.

Kdy Vás Petr Zelenka oslovil s nabídkou scénáře a proč jste roli ve filmu přijala?

Oslovil mě na zájezdu v Moskvě u „vodkové party“, což je pro GRUŠENKU nádherně příznačné. Ale abych řekla pravdu, nečekala jsem to, myslela jsem, že pro film bude mít zase trochu jinou představu. Protože si jeho práce vážím, nebylo nad čím přemýšlet.

Co bylo na natáčení nejobtížnější?

Jednou z náročnějších věcí bylo zvládnout letní vedro a dusno haly v těžkých dobových kostýmech, ale vzhledem k nečekaně tvůrčí, pozitivní a přátelské atmosféře všech zúčastněných -včetně polské sekce- nebyl čas se tím nějak zvlášť trápit...

Jak jste to zvládala být na natáčení v těchto těžkých dobových kostýmech?

Bylo to pro mě lehké a ten nádherný fascinující kontrast jsem si užívala. Jak říkám, jen občas bylo vedro a měla jsem obavu, aby se kostýmy nezanesly až příliš špínou.

V KARAMAZOVÝCH dominují muži, jak se Vám žilo v této filmové karamazovské rodině a jak se Vám spolupracovalo s Michaelou Badinkovou, která s vámi v divadelní hře nehraje?

Jako doma. *KARAMAZOVI* se v Dejvicích hrají osmý rok, na kluky - jejich humor i práci jsem zvyklá, takže mě jen příjemně překvapilo, že nedošlo k žádné ponorce. Naopak je to pro mě další kapitola, na kterou budu určitě vzpomínat. Myslím, že i Michaela Badinková mezi nás svou přirozeností a otevřeností bez problémů zapadla.

Jak fungovala spolupráce s Petrem Zelenkou?

Petra jsem sice do určité míry znala ze zkoušení v divadle, ale tady jsme se myslím poznali daleko víc. Strávili jsme přece jen tři týdny v extrémnějších podmínkách a zkoušeli trochu jinak. Řekla bych, že dává herci hodně prostoru a pak ho nenásilně usměrňuje. Ale vychází z toho, co nabízíte vy. Čím více nabízíte, tím je šťastnější... Měla jsem radost z pocitu, že jsme k sobě otevření, a to i po stránce lidské.

Pokud by jste měla zhodnotit film *KARAMAZOVI*, co můžou diváci v kině očekávat?

Netradiční pojetí Dostojevského klasiky, stírání hranic mezi skutečným a neskutečným, téma víry, lásky, odpovědnosti, viny a vůbec smyslu lidské existence zasazené do současného příběhu několika lidí. Na krásný i strašlivý scénář Petra Zelenky.

Co právě teď chystáte a zda by jste ráda pracovala znovu s Petrem Zelenkou?

Víte co má herečka v mém věku filmových plánů? Horší je to už s jejich realizací. V současné době se připravuji na roli matky v režii přírody, ale ani Petr Zelenka by mě nemusel dlouho přemlouvat...

MICHAELA BADINKOVÁ (KATEŘINA)

Narodila se ve slovenských Malackách. V Bratislavě absolvovala Státní konzervatoř a v současné době dokončuje pražskou DAMU. Začínala v televizi, představila se v pohádce *Kováč Juraj* /2001/ režisérky L'uby Vančíkové, dále si zahrála v televizních seriálech *Ulice* /2005/ a *To nevymyslíš* /2006/. Ve filmu debutovala v roce 2004 u režiséra Dušana Kleina v komedii *Jak básníci neztrácejí naději*. V divadle účinkuje v MDP v ABC, v Divadle Na Fidlovačce či v Městském divadle v Plzni.

ROZHOVOR S MICHAELOU BADINKOVOU:

Představte svoji postavu KATEŘINY, kterou ve filmu hrajete.

Scénář je upravený od divadelní předlohy. Z filmových obrazů jsem si poskládala, že jde o ženu plnou rozporu. Osobu, která chce vládnout mužům a přes tu její starostlivost mužům skutečně vládne, proto ji chlapi nemají rádi. I DIMITRIJ jí unikne. Je šíleně starostlivá, možná až usurpátorská. Vše vnímá přes lásku, která až někdy dusí.

Je Vám tato postava ve své ctnostné povaze něčím podobná?

Možná každá žena zažila okamžik, kdy se zamiluje do chlapa a na muže tlačí. Tento okamžik trochu znám. Ale v její postavě vidíme i zlom, když se lásce obětuje. Sledujeme to na vztahu k IVANOVÍ, kdy se o něj chce starat a být jeho bohyní, a tento moment je mi cizí.

V čem se Vám zalíbil scénář Petra Zelenky, že jste se rozhodla roli přijmout?

Mně se strašně líbilo, jak Petr ve scénáři propojuje reál s divadelní hrou. Absolutně mě scénář vtáhl a smála jsem se chování herců, protože ty věci, které herci žijí ve

skutečném životě mně přišly vtipné. V momentě, kdy to na „place“ předváděli herci z Dejvického divadla, tak to bylo ještě humornější. Překvapil mě, až zamrazil neočekávaný konec filmu, ale pointu s ÚDRŽBÁŘEM nebudu prozrazovat. Celkově mě nejvíce oslovilo přirozené propojení historie se současností a přitom jde o stylizované divadlo.

Viděla jste nastudování hry *Bratři Karamazovi* pražského Dejvického divadla, kterou se inspiroval Petr Zelenka?

Stále ještě ne. Čeká mě to a těším se na ni.

Kde a kdy při jaké příležitosti Vás Petr Zelenka objevil?

Petr Zelenka mi telefonoval s prosbou, že by mě chtěl obsadit do filmu, ale v té době nevěděl, zda se podaří film natočit. Pak na zkouškách jsem se dozvěděla, že ho inspirovala moje role Anny Kareniny, kterou hrají v MDP v ABC. Zřejmě ho zaujala má fotka na plakátu - vizáž mé postavy. Zajímavé je, že obě ženy mají něco společného, Anna Karenina i KATEŘINA milují a porušují konvence své doby. Jinak, Petr mě poprvé uviděl hrát před rokem v Divadle Na Fidlovačce, když jsem byla nominována na cenu Thálie za muzikál a on seděl v porotě.

Jak se Vám spolupracovalo s herci z Dejvického divadla?

Báječně. Měla jsem trochu obavu z toho, jak do jejich souboru zapadnu, protože Dejvičtí hrají hru již osmým rokem, jsou absolutně sehraní a mají zažité texty. Neměla jsem oproti nim takovou jistotu a oni naopak byli mistrovští, suverénní. Na natáčení jsme bydleli na krásném statku, který byl vzdálený osm kilometrů od prostoru fabriky v Hrádku u Rokycan, kde jsme točili. Večery jsme trávili dohromady u dobrého jídla a láhve vína. Bylo to hezké setkání se správnými lidmi.

Zavzpomínejte na natáčení, jaké to bylo hrát v prostoru tovární haly?

Industriální prostory mají v sobě obrovskou sílu. Igor Chmela udělal na natáčení úžasné fotky a když je vidím, tak se mi stýská po tomto prostředí. V prostoru jsme si museli postupně zvyknout na špínu a vedro. Nakonec nám toto „peklo“ nevadilo a když jsme poslední den dotočili a odjížděli točit do Polska, společně s Lenkou Krobotovou a Lucií Žáčkovou jsme se šly do prostoru rozloučit. Byl to pro nás divadelní prostor - jakýsi chrám, umocněný o fakt, že všechny nápisy zde v továrně byly v polštině, protože děj se odehrává v Polsku.

Neměla jste problém na natáčení pohybovat se v dobových kostýmech v prostoru fabriky?

Kostým byl fantastický. Obtížné bylo, když jsem měla korzet utažený, nemohla jsem dýchat, několik hodin jsem byla nucena stát a bylo mi na omdlení. Z tohoto důvodu jsme si dávali pravidelné pauzy. V prostoru továrny jsme museli být opatrní, bylo to nebezpečné, staly se i úrazy. Například Ivan Trojan prodělal při hraní povrchový úraz. V jedné scéně třískal hlavou do plexiskla, kde omylem bylo sklo, které hlavou prorazil a odnesl to zašitou hlavou.

Jak probíhala spolupráce s Petrem Zelenkou, jak komunikuje s herci?

S Petrem je příjemná forma komunikace, moc mě to s ním bavilo. Má dar lidi stmelovat. Věnoval se nám i po natáčení, probírali jsme denní práce. Také jsem poznala, pokud je Petr nervózní, je to člověk, který nekřičí. Což je dobře, to mám ráda. Zároveň dokáže říct věci rázně a ví, co chce. Například začali jsme točit scénu s Igorem Chmelou a já jsem jedno slovo úplně dobře nevyslovila a říkám: „Pojďme ještě jednou“. Skutečně se natáčení zastavilo. Petr za mnou přišel a poznamenal:

„Od teď budu říkat stop já“. Člověk si pak uvědomí, jak je materiál na natáčení drahý. Došlo mi, jaká na něm byla tíha, natáčecí den měl dvanáct někdy i třináct natáčecích hodin a vše musel Petr korigovat, což je obrovské vypětí.

Pokud by jste měla diváky nalákat na film *KARAMAZOVI*, co je čeká?

Umělecký počín, který se vymyká z běžné filmové produkce. Lákavé je zde propojení divadla s životem v továrně.

Jaké máte filmové plány?

V létě jsem točila v Brně s režisérem Pavlem Jandourkem dvoudílný televizní film *Velkofilm* odehrávající se po válce. Je to příběh českého Ed Wooda na poli animovaného filmu. Teď se řeší, zda to půjde i samostatně do kin.

PRODUCENT:

ČESTMÍR KOPECKÝ

Vystudoval FAMU v Praze - katedru organizace a řízení. Od roku 1978 pracoval jako vedoucí výrobního štábu v Československé televizi a od roku 1990 jako producent České televize. V jeho tvůrčí skupině vznikly snímky oceněné Českým lvem jako nejlepší filmy roku: *Díky za každé nové ráno* /1994/, *Záhrada* /1995/, *Knoflíkáři* /1997/ Petra Zelenky a *Návrat idiota* /1999/. Dále byly v jeho tvůrčí skupině vyrobeny např. filmy: *Indiánské léto* /1995/, hraný dokument Petra Zelenky *Mňága Happy-end* /1996/ a *Marián* /1996/.

Po odchodu z České televize, v roce 2000, se Čestmír Kopecký stal soukromým producentem společnosti První veřejnoprávní.

Je koproducentem filmu scenáristy a režiséra Petra Zelenky *Rok ďábla* /2002/, který byl oceněn Českým lvem za nejlepší film roku.

Dále je producentem snímků režiséra Martina Šulíka: hraného dokumentu *Klíč k určování trpaslíků* /2002/ a hraného filmu *Sluneční stát* /2005/, filmů režiséra Vladimíra Morávka: *Hrubeš a Mareš jsou kamarádi do deště* /2005/ a *Nuda v Brně* /2003/, která byla rovněž oceněna Českým lvem jako nejlepší film roku.

Posledním jeho projektem je film režiséra Petra Nikolaeva *...A bude hůř* /2007/.

Čestmír Kopecký, který pro domácí film objevil tvůrce: Sašu Gedeona, Petra Zelenku, Igora Chauna, Petra Václava, Radima Špačka či Bohdana Slámu, získal v letech 1996 a 1997 cenu Kristián za nejlepšího producenta roku.

ROZHOVOR S ČESTMÍREM KOPECKÝM:

Proč jste se stal producentem filmu *KARAMAZOVI*?

Protože mám rád Dostojevského, Schormu, Zelenku a Dejvické divadlo.

Jaký máte vztah k režisérské legendě Evaldu Schormovi a pražskému Dejvickému divadlu, které bylo při nastudování hry *Bratři Karamazovi* inspirováno dramaturgií Evalda Schormy?

Evalda Schormu jsem osobně znal. Viděl jsem dokonce některé jeho divadelní režie, mám rád i jeho filmy. Dejvické divadlo navštěvuji od Pitínského představení *Sestra Úzkost*. Na *KARAMAZOVI* jsem se tam šel podívat, ještě jako ředitel Divadla Husa na provázku, jako na konkurenci. Pak ještě jednou s Petrem, to už kvůli natáčení.

Již poněkolkáté spolupracujete se scenáristou a režisérem Petrem Zelenkou, z jakého důvodu?

Mám rád jeho humor.

Proč jste se rozhodli pro koprodukcí a jak se to ve výsledku odrazilo na natáčení?

Koprodukcí nemám rád, ale v tomto případě to byla nutnost. Překvapila nás profesionalita polských osvětlovačů a maskérek. V minulosti jsem se zařekl, že nebudu dělat takhle drahé filmy, ale myslím, že porušit to, stálo za to.

Jste znám, že rád podporujete netradiční formy distribuce (naposledy v případě filmu ...A bude hůř /2007/). Můžeme něco výjimečného očekávat i v případě snímku KARAMAZOVI?

Ani tak nehledám netradiční formy distribuce, ale spíš se snažím ušít distribuci filmu na míru. Zajímají mě ti diváci, kteří jdou na náš film kvůli němu a ne jen proto, že si chtějí krátký čas v kině. Myslím, že všechno musí být podřízeno tomu, aby si z filmu něco odnesli domů. Tentokrát to bude i program o 24 stranách, kde bude vše o Dostojevském, Schormovi, Dejvickém, Zelenkovi a našem filmu.

Co bylo na realizaci projektu KARAMAZOVI náročné?

Produkovat film je pro mne moc osobní věc. Vybírám si výhradně témata, která jsou mým problémem. Hodně to pak prožívám. Trápím se, jestli se to povede a jak se to povede, a pokud ano, jsem nevýslovně šťastný. Tak to je u tohoto filmu.

Jaké máte filmové plány?

Nešťastnou náhodou mi vyšla tři natáčení a dokončování tří filmů na stejnou dobu. Myslím, že až se vzpamatuji, budu se hlavně věnovat velkému projektu 26 hodinových dokumentů o českých filmech šedesátých let v režii Martina Šulíka.

KAMERA:

ALEXANDR ŠURKALA

Narodil se na Slovensku, v Prešově. Vystudoval pražskou FAMU - katedru kamery. Člen Asociace českých kameramanů. Je podepsán pod filmy: *Malostranské humoresky* /1996/ - pod povídkou režiséra Jana Pečky *Poslední štítko pana Žorže, Šeptej* /1996/ režiséra Davida Ondříčka či *O dve slabiky pozadu* /2005/ slovenské režisérky Kataríny Šulajové. Naposledy spolupracoval na debutu režiséra Dana Włodarczyka, na milostném dramatu *Indián a sestřička* /2006/.

ROZHOVOR S ALEXANDREM ŠURKALOU:

V jaké fázi projektu Vás oslovil scenárista a režisér Petr Zelenka a jaká byla Vaše první reakce na zfilmování divadla?

Petr mě oslovil asi rok před začátkem natáčení. Moc mě potěšilo, že se ozval, tak jsem šel natěšený na schůzku. Tam mi oznámil, že se jedná o divadelní hru *KARAMAZOVI* z Dejvického divadla a že ji chce za-archivovat. Já jsem se v tu chvíli viděl, jak stojím za kamerou a točím televizní záznam, což nebylo úplně podle mých představ. Ale naštěstí ani podle Petrových, a tak to celé začalo.

Jaká je obrazová koncepce snímku?

Od samého začátku jsme chtěli, aby film působil obrazově bohatě a nebyl to jenom nudný záznam představení. Jednou z hlavních barev, pro kterou jsme se rozhodli, byla černá, která je v prostředí továrny sama o sobě přítomná a dodává celkovému obrazu určitý pocit temnoty. K černé jsme pak doplnili ocelově modrou. Spektrum dále barevně vyvažuje svítivě žlutá barva, přítomná v kostýmech a v oknech továrny.

Proč jste se rozhodli natočit film v širokoúhlém formátu?

Širokoúhlý formát nám dovoľoval větší možnosti s více figurálními kompozicemi, protože v některých momentech se objevuje na scéně až deset herců současně. Věděli jsme, že cinemascope si samotné natáčení zkomplikujeme, ale o to více nás to lákalo.

Jak probíhaly obhlídky lokací a jak jste objevili prostor fabriky v Hrádku u Rokycan?

Po obhlídkách v Polsku a Ostravě jsme pochopili, že žádná z velkých fabrik, která se nám líbí, kvůli nám provoz na celých 30 dnů nezastaví, ani neomezí. Pak jsme od režisérky Alice Nellis dostali typ na Hrádek u Rokycan, kde jsme potkali skvělé lidi, kteří nás pochopili a maximálně nám vyšli vstříc, za což jim moc děkujeme. Nejdřív jsme hledali halu, která bude dostatečně velká kvůli odstupům, a s okny po obou stranách a na stropě kvůli světelnosti. Jak už to u filmu chodí, poté, co jsme ji našli, rozhodli jsme se, že ji z větší části zatemníme, abychom mohli lépe kontrolovat světelné atmosféry. Ve finále jsme použili asi tisíc čtverečních metrů agrofólie na zatemnění a do interiéru jsme nainstalovali světla, která musela zůstat v hale i během nočních směn. Proto bylo nutné je umístit tak, aby nebránila zaměstnancům v práci. Byl to trochu oříšek.

Jak se dařilo natáčení v prostoru továrny?

Nejvíce jsem zápasil se změnami světla, paradoxně za okny továrny, protože to hodně ovlivňovalo celkovou hladinu světla v hale. Z finančních i technických důvodů nebylo možné mít celou halu zasvícenou, tak jak bych si přál, takže jsme používali na kamerách speciální filtr Varicon. Je to vlastně takový kus zářícího skla, který máte před objektivem a on vám ty stinné partie scény pomůže rozsvítit i bez lamp. V dnešní době digitální post-produkce je to hodně zastaralá věc, ale já i Petr jsme milovníci analogových kamerových triků, a proto jsme se pro to rozhodli.

Nejhorší, co můžete filmové kameře udělat je, že ji dáte do prostředí, kde ve vzduchu poletují kousky kovových špon. Ty se můžou dostat do kamery při výměně filmu a celý ho poškrábat. V takovém prostředí jsme strávili 19 dní a samozřejmě poslední záběr filmu, který byl zároveň i posledním záběrem v Hrádku se všemi herci, to odnesl. Škrábance jsme museli nechat odstranit digitálně. Jinak celý film je zpracováván klasickou filmovou cestou bez digitální post-produkce.

Točilo se pouhých dvacet dnů. Jak jste se s tímto tempem vypořádal?

Tempo bylo ničující, ale dá se to přežít, pokud máte skvělé herce, režiséra, který ví, co chce a silný štáb, který vás vždy podpoří. V našem případě jsme měli štáb, jak z Čech, tak z Polska, protože se jednalo o koprodukcii. Po konzultaci s mým polským kolegou jsem dostal doporučení na pár lidí, kteří měli doplnit polskou část štábu. Následovalo několik osobních setkání a štáb byl potvrzen. Musím říct, že byli velice disciplinovaní a velcí profesionálové, což nám umožnilo i ve velice krátké době natočit obtížné scény.

Jak jste spolupracovali s Petrem Zelenkou, do jaké míry zasahoval do vizuální stránky díla?

Je to moje první spolupráce s Petrem. Ale vzhledem k tomu, že jsme film chystali víc než rok, tak jsme měli o jednotlivých scénách jasnou představu už v přípravách. Petr navíc dokázal dostat skoro všechny herce už 10 dní před natáčením na konkrétní lokace, kde jsme vše zkoušeli a natáčeli na moji kapesní video kameru. Večer jsme si to pak přehrávali dokola a vybírali nejlepší úhly a aranžmá záběrů. Vtipné bylo to, že pokud jsme neměli zrovna ten den někoho z hereckého ansámblu k dispozici, měli jsme vyrobené papírové figuríny se jménem toho daného herce, a tyhle „zástupce“ jsme si vždy dosadili do určité scény, na určité místo.

Pokud by jste měl divákům doporučit film *KARAMAZOVI*, na co se můžou v kině těšit?

Na skvělé herce a temný příběh, u kterého vás, doufám, zamrazí!

Jaké máte filmové plány, rýsuje se v budoucnu další projekt s Petrem Zelenkou?

Zatím se věnuji komerci, která mě nechává v kameramanské kondici a snad v brzké době začnou přípravy na nový film režiséra Dana Wlodarczyka.

Od Petra mám nabídku na další spolupráci, tak snad se to povede. Ale jak už tomu u českých filmů je, dokud neslyším, že kamera jede, tak sám nevěřím, že vzniknou!

STŘIH:

VLADIMÍR BARÁK

Absolvent pražské FAMU. Se scenáristou a režisérem Petrem Zelenkou spolupracoval již na FAMU na krátkých snímcích: *Co všechno chcete vědět o sexu a*

bojíte se to prožít /1988/ a na televizní povídku *Nedělejte nic, pokud k tomu nemáte vážný důvod* /1991/. Oba filmy vznikly podle scénáře Petra Zelenky a natočil je režisér Jan Hřebejk. Barák se Zelenkou je rovněž podepsán pod krátkometrážním snímkem *Powers* /2000/. Dále stříhal např. režisérovi Tomáši Vorlovi *Cestu z města* /2000/ a dokumentární počín *Z města cesta* /2002/ a Ondřejovi Trojanovi *Želary* /2003/. Podílel se také na filmech Jana Hřebejka: *Pelíšky* /1999/, *Musíme si pomáhat* /2000/, *Pupendo* /2003/, *Horem Pádem* /2004/, *Kráska v nesnázích* /2006/ a naposledy na *Medvídkovi* /2007/.

ROZHOVOR S VLADIMÍREM BARÁKEM:

Co Vás fascinovalo na scénáři filmu *KARAMAZOVI*, že jste se rozhodl na filmu pracovat?

Scénář mě nefascinoval, naopak mě trochu vystrašil množstvím dialogu... Těšil jsem se hlavně na obrázky.

Kolik natočeného materiálu jste měli ve střižně a jak dlouho jste film stříhali?

Materiálu bylo asi osmnáct hodin. Stříhali jsme to čistého času asi šedesát dní a sestříhali jsme ho, doufám, do krásy.

Co bylo na střihu snímku *KARAMAZOVI* nejnáročnější?

Pro mě osobně pochopit zápletku s půjčenými, ukradenými, vrácenými atd. třemi tisíci. Myslím, že se mi to nikdy úplně nepodařilo...

Jak probíhala spolupráce se scenáristou a režisérem Petrem Zelenkou, nakolik zasahoval do střihové skladby díla?

Dobře. I když neusínal na „gaučíku“ a nenechal mě tak pracovat samotného, což mám nejradši.

Bylo to klidná debata asi i proto, že film se složil a už v podstatě fungoval od prvopočátku, nemuseli jsme si nad příběhem moc lámat hlavy.

Jako střihač se dostáváte do role „prvního diváka“, v čem Vás zaujal film *KARAMAZOVI*?

Že všichni mluvili hodně nahlas... První divák při projekci střiženého díla ale už dávno nejsem. Než je film hotov, vidím všechny klapky stokrát. Proto je důležité si pamatovat svůj první dojem z viděného materiálu a ten byl dobrý.

Jaké máte filmové plány, nechystáte další spolupráci s Petrem Zelenkou?

Budu stříhat s režiséry Janem Hřebejkem *Nestydu* a Zdeňkem Tycem *El paso*, a pak se uvidí, jestli se Petrovi Zelenkovi nebude stýskat po „gaučíku“ ve střihně.

ZVUK:

MICHAL HOLUBEC

Absolvent pražské FAMU. Se scenáristou a režisérem Petrem Zelenkou spolupracoval na filmech: *Knoflíkáři* /1997/, *Rok d'ábla* /2002/ a *Příběhy obyčejného šílenství*

/2005/. Za poslední dva jmenované snímky byl oceněn Českým lvem v kategorii nejlepší zvuk. Dále se podílel např. na snímcích: *Žiletky* /1994/ režiséra Zdeňka Tyce a *Kamenný most* /1996/ režiséra Tomáše Vorla. Spolupracoval i s Janem Hřebejkem na filmech *Pupendo* /2003/, *Horem Pádem* /2004/, *Kráska v nesnázích* /2006/ a naposledy na *Medvídkovi* /2007/.

HUDBA:

JAN A. P. KACZMAREK

Polský skladatel a muzikant žijící v USA, který se v současné době věnuje převážně filmovým soundtrackům. Kaczmarek vystudoval práva, ale plánovanou kariéru diplomata se rozhodl z politických důvodů opustit a raději se věnovat hudbě. V USA nejdříve uspěl na divadle, kde pracoval pro Goodman Theatre v Chicagu a Mark Taper Forum v Los Angeles a jeho činnost byla několikrát oceněna prestižními cenami (Obie a Drama Desk Award).

Kaczmarek také skládá hudbu pro vlastní miniorchester *Orchestr osmého dne* (*The Orchestra of the Eighth Day*), který má za sebou celkem osmnáct turné. Od roku 1970 koncertoval např. v Queen Elizabeth Hall v Londýně, na benátském Biennale či v bývalém Československu na Mezinárodním hudebním festivalu v Karlových Varech.

Zásadním momentem v jeho životě byla spolupráce s legendárním avantgardním divadelním polským režisérem Jerzym Grotowskim.

Na konci prvního amerického turné orchestru nahrál své první debutové album *Music for the End* /1982/.

Do Ameriky se natrvalo vrátil v roce 1989 a kromě skládání hudby pro divadlo (v roce 1992 odměněn dvěma významnými cenami New York Theater Awards), rozšířil svou činnost o skládání hudby pro film, a to např. pro snímky polské režisérky Agnieszky Hollandové *Úplné zatmění* /1995/, *Washingtonovo náměstí* /1997/ a *Třetí zázrak* /1999/, dále pro německý válečný milostný příběh režiséra Maxe Färberböcka *Aimée a Jaguar* /1999/, polské drama Jerzyho Kawalerowicze *Quo Vadis* /2001/ nebo k thrilleru anglického režiséra Adriana Lyneho *Nevěrná* /2002/.

V únoru 2005 Kaczmarek získal Oscara za Nejlepší filmový soundtrack k dramatu režiséra Marca Forstera *Finding Neverland* (*Hledání Země Nezemě* /2004/).

Rovněž vyhrál The National Review Board Award za soundtrack roku a byl nominován na Zlatý Globus a cenu BAFTA Anthony Asquith Award za celoživotní zásluhy ve filmové hudbě. Mezi jeho poslední aktivity patří založení Institutu pro rozvoj nových oblastí na poli filmu, divadla, hudby a nových médií *Rozbitek*, sídlící v Polsku, který začal přijímat studenty v roce 2006.

Kontakt pro média:

Mgr. Alice Aronová, Ph.D.

PR Karamazovi

alice.aronova@centrum.cz

GSM: 603 339 144

Kontakt za Cinemart,a.s.:

Mgr. Ivana Košuličová

zástupce distributora

kosulicova@cinemart.cz

GSM: 737 814 267